

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष २, अंक २५]

शुक्रवार, जून १७, २०१६/ज्येष्ठ २७, शके १९३८

[पृष्ठे ५, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ३५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १३.— महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५	पृष्ठे
यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश	१-५

जलसंपदा विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक १७ जून २०१६.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XIII OF 2016.

AN ORDINANCE

**FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA WATER RESOURCES
REGULATORY AUTHORITY ACT, 2005.**

सन २०१६ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १३.

**महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी
अध्यादेश.**

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

२००५ चा **आणि ज्याअर्थी,** यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम,
महा. १८. २००५ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक
व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा) अध्यादेश, २०१६, असे म्हणावे.

(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम २. महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य २००५ चा अधिनियम क्रमांक १८ याच्या कलम २ च्या पोट-कलम (१) मध्ये, खंड (फ) नंतर, पुढील महा. १८. खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“ (फ-१) “ विशेष निर्मात्रित ” याचा अर्थ, कलम ४ च्या पोट-कलम (१) च्या खंड (च) अन्वये प्राधिकरणावर नियुक्त केलेली व्यक्ती, असा आहे ;”.

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १८ याच्या कलम ३ ची सुधारणा. ३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३ मध्ये,—

(क) पोट-कलम (३) मध्ये, पुढील परंतुक्त जादा दाखल करण्यात येईल :—

“ परंतु, राज्य शासनास, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे असे घोषित करता येईल की, प्राधिकरणाचे मुख्यालय हे, उक्त अधिसूचनेत नमूद करण्यात येईल अशा अन्य ठिकाणी असेल. ”;

(ख) पोट-कलम (४) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :—

“ (४) प्राधिकरण, अध्यक्ष आणि चार अन्य सदस्य यांचे मिळून बनलेले असेल.”.

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १८ यामध्ये नवीन कलम ३क समाविष्ट करणे.

प्राधिकरण पुनर्घटित करण्यात येईपर्यंतच्या मधल्या कालावधीमध्ये प्राधिकरणाचे अधिकार, इत्यादींचा वापर करण्यासाठी समिती नियुक्त करण्याचा शासनाचा अधिकार.

“ ३क. या अधिनियमात काहीही अंतर्भूत असले तरी, कलम ३ च्या पोट-कलम (५) अन्वये प्राधिकरण कोणत्याही कारणामुळे पुनर्घटित करण्यात आले नसेल तेव्हा, शासन राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे नियुक्त करील अशा, अपर मुख्य सचिवाचे किंवा त्यास समतुल्य असणारे पद धारण करणारी व्यक्ती, जी अध्यक्ष म्हणून काम करील, आणि सचिव (जलसंपदा व्यवस्थापन व लाभक्षेत्र विकास), जलसंपदा विभाग, आणि प्रधान सचिव/सचिव, वित्त विभाग, जे सदस्य म्हणून काम करतील, यांचे मिळून बनलेल्या समितीकडून, प्राधिकरणाचे अधिकार, कार्ये व कर्तव्ये ही, वापरण्यात येतील, करण्यात येतील आणि पार पाडण्यात येतील ; आणि उक्त समिती, सहा महिन्यांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर किंवा प्राधिकरण यथोचितरित्या पुनर्घटित करण्यात येईल तेव्हा, यांपैकी जे अगोदर घडेल त्यानंतर, प्राधिकरणाचे अधिकार वापरण्याचे, कार्ये करण्याचे व कर्तव्ये पार पाडण्याचे बंद करील.”.

५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ४ ऐवजी, पुढील कलम दाखल करण्यात येईल :—

सन २००५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १८ याचे कलम ४ बदली दाखल करणे.

प्राधिकरणाचा अध्यक्ष, अन्य सदस्य आणि विशेष निर्मात्रित यांच्या नियुक्तीसाठी अर्हता.

“ ४. (१) प्राधिकरणाचा अध्यक्ष, अन्य सदस्य आणि विशेष निर्मात्रित हे, पुढीलप्रमाणे नियुक्त करण्यात येतील :—

(क) अध्यक्ष हा, जी व्यक्ती राज्य शासनाच्या मुख्य सचिवाच्या किंवा त्याच्या समतुल्य दर्जाची राज्य शासनाची अधिकारी आहे किंवा होती अथवा उच्च न्यायालयाची सेवानिवृत्त न्यायमूर्ती आहे, अशी व्यक्ती असेल ;

(ख) एक सदस्य, जो जलसंपदा अभियांत्रिकी क्षेत्रामधील तज्ज्ञ असेल ;

(ग) एक सदस्य, जो अर्थव्यवस्था क्षेत्रामधील तज्ज्ञ असेल ;

(घ) एक सदस्य, जो भूजल व्यवस्थापन क्षेत्रामधील तज्ज्ञ असेल ;

(ड) एक सदस्य, जो विधि क्षेत्रामधील तज्ज्ञ असेल ; आणि

(च) प्राधिकरणासाठी सहाय्य करण्यासाठी, ज्यांच्याकडे जलसंपदा, अभियांत्रिकी, कृषि, पारिस्थितीकी व पर्यावरण, पेयजल, उद्योग, कायदा, अर्थशास्त्र, वाणिज्य, वित्त किंवा व्यवस्थापन यांच्याशी संबंधित समस्या हाताळण्याचे पुरेसे ज्ञान, अनुभव असेल किंवा ज्यांनी त्यासंबंधातील क्षमता शाबित केलेली असेल असे, प्रत्येक नदी खोरे प्राधिकरणाच्या क्षेत्रातून एक याप्रमाणे, विहित केल्यानुसार पाच विशेष निर्मात्रित असतील :

परंतु, किमान एक विशेष निर्मात्रित ही, महिला असेल :

परंतु आणखी असे की, कोणतेही दोन विशेष निर्मात्रित हे एकाच क्षेत्रातील किंवा क्षेत्रगटातील असणार नाहीत.

(२) (क) प्राधिकरणाचा अध्यक्ष हा कर्तृत्ववान, प्रामाणिक व प्रतिष्ठित व्यक्ती असेल.

(ख) प्राधिकरणाचे सदस्य ह्या, त्यांच्या क्षेत्राशी संबंधित समस्या हाताळण्याचे पुरेसे ज्ञान, अनुभव असलेल्या आणि त्यासंबंधातील क्षमता शाबित केलेल्या कर्तृत्ववान, प्रामाणिक व प्रतिष्ठित व्यक्ती असतील :

परंतु, कलम ४ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ख) ते (च) मध्ये नमूद केलेले सदस्य व तज्ज्ञ यांनी, कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची किंवा संस्थेची स्नातक पदवी इतकी किमान शैक्षणिक अर्हता आणि त्यांच्या क्षेत्राशी संबंधित वीस वर्षांहून कमी नाही इतका कार्यसिद्ध अनुभव धारण केलेला असेल.

(३) प्राधिकरणाचा अध्यक्ष किंवा अन्य कोणताही सदस्य, इतर कोणतेही लाभपद धारण करणार नाही.

(४) वयाची सदुसष्ट वर्षे पूर्ण झालेल्या कोणत्याही व्यक्तीची, अध्यक्ष किंवा अन्य सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्यात येणार नाही.”.

६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ५ मध्ये,—

(क) पोट-कलम (१) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :—

“(१) राज्य शासन कलम ३ च्या पोट-कलम (५) च्या प्रयोजनांसाठी, **राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे, अध्यक्ष व सदस्य यांची नियुक्ती करण्यासाठी पुढील सदस्यांची मिळून बनलेली एक निवड समिती घटित करील :—

(क) मुख्य सचिव. अध्यक्ष.

(ख) सचिव, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग. सदस्य.

(ग) सचिव (जलसंपदा व्यवस्थापन व लाभक्षेत्र विकास), जलसंपदा विभाग. सदस्य.

(घ) संचालक, भारतीय तंत्रज्ञान संस्था, मुंबई. सदस्य.

(ङ) प्रख्यात संस्थेमधून शासनाने नामनिर्देशित केलेली एक व्यक्ती. सदस्य.

(च) सचिव (जलसंपदा प्रकल्प व विकास), जलसंपदा विभाग. सदस्य-सचिव.” ;

(ख) पोट-कलम (६) नंतर, पुढील पोट-कलम जादा दाखल करण्यात येईल :—

“(७) अध्यक्ष व अन्य सदस्य यांचे रिक्तपद भरण्यासाठीच्या संपूर्ण निवड प्रक्रियेचे सर्व संबंधित तपशील आणि तिचे निकाल जलसंपदा विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येतील.”.

सन २००५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
१८ याच्या कलम
६ ची सुधारणा.

७. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६ मध्ये, पोट-कलम (१) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :—

“(१) अध्यक्ष व अन्य सदस्य, आपल्या पदावर रूजू झाल्याच्या दिनांकापासून तीन वर्षांच्या मुदतीसाठी पद धारण करतील :

परंतु, कलम ५ च्या पोट-कलम (१) अन्वये घटित केलेल्या निवड समितीच्या शिफारशीवरून अध्यक्ष किंवा अन्य सदस्य यांना पुनर्नियुक्त करता येईल, परंतु, त्यांना लागोपाठ दोन पेक्षा अधिक मुदतीकरिता पुनर्नियुक्त करता येणार नाही :

परंतु आणखी असे की, अध्यक्ष किंवा अन्य सदस्य, त्याच्या वयाची सत्तर वर्षे पूर्ण झाल्यावर पद धारण करणार नाही.”.

निवेदन.

महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ (२००५ चा महा. १८) याच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करताना येत असलेल्या अडचणी लक्षात घेता आणि उक्त अधिनियमात सुधारणा करण्याच्या आणि तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य असतील आणि प्रत्यक्ष व्यवहारात ज्यांची अंमलबजावणी करता येईल अशा सुयोग्य तरतुदी सुचविण्याच्या हेतुने श्री. हि. ता. मेंढेगिरी, भूतपूर्व महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था, औरंगाबाद यांच्या अध्यक्षतेखाली एक अभ्यास गट स्थापन करण्यात आला होता. या अभ्यासगटाने जुलै, २०१४ मध्ये आपला अहवाल शासनाला सादर केला आहे.

२. उक्त अभ्यास गटाच्या शिफारशी लक्षात घेता, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाचे कार्य अधिक प्रभावी करण्यासाठी, उक्त प्राधिकरणाच्या अध्यक्षे अर्हताविषयक निकष सुधारणे व उक्त प्राधिकरणाच्या सदस्यांमध्ये भूजल व्यवस्थापन आणि विधी क्षेत्रामधील तज्ज्ञ व्यक्तींचा समावेश असणे आवश्यक आहे, असे शासनाचे मत झाले आहे. त्यानुसार, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ (२००५ चा महा. १८) याच्या प्रकरण दोनमध्ये अंतर्भूत असलेल्या तरतुदींमध्ये तात्काळ यथोचित सुधारणा करण्याचे ठरविण्यात आले आहे. प्राधिकरण पुनर्घटित करण्यात येईपर्यंतच्या मधल्या कालावधीमध्ये, प्राधिकरणाच्या अधिकारांचा वापर करणे, त्याची कार्ये करणे व कर्तव्ये पार पडणे, यांकरिता योग्य त्या तरतुदी करणेही इष्ट वाटले.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम, २००५ (२००५ चा महा. १८) यामध्ये महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ; आणि, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक १७ जून २०१६.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

आय. एस. चहल,
शासनाचे प्रधान सचिव.